

ΙΒ΄ Θεολογικό Συνέδριο στη Ναύπακτο για τον 11ο αιώνα

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου

Το Σάββατο, 3 Οκτωβρίου 2026, στην Αίθουσα εκδηλώσεων του Πνευματικού Κέντρου της Ιεράς Μητροπόλεως, στην Ναύπακτο, πραγματοποιήθηκε με επιτυχία το ΙΒ΄ Θεολογικό Συνέδριο της Ιεράς Μητροπόλεως με θέμα: «Η σημασία του 11ου αιώνας μ.Χ. για την κατανόηση της σύγχρονης πραγματικότητας».

Την έναρξη του Συνεδρίου κήρυξε ο **Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεος** και ο ίδιος ανέγνωσε το Μήνυμα που απέστειλε προς το Συνέδριο η Α.Θ. Παναγιώτης, ο **Οικουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κ.κ. Βαρθολομαίος**.

Στην συνέχεια ο Σεβ. **Μητροπολίτης Καστοριάς κ. Καλλίνικος** ανέγνωσε το Μήνυμα που απέστειλει ο Μακαριώτατος **Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος**.

Στην συνέχεια χαιρετισμό απηύθυναν ο Δήμαρχος Ναυπακτίας κ. Εκκλησία. Εκκλησία. Εκκλησία. Βασίλειος Γκίζας και ο εκπρόσωπος του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδος κ. Βασίλειος Γκίζας. Βασίλειος Γκίζας. Βασίλειος Γκίζας. Βασίλειος Γκίζας. Νεκταρίου Φαρμάκη, κ. Χρήστος Παΐσιος, πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Μεσολογγίου. Από τον Σεβασμιώτατο αναγνώσθηκε ο χαιρετισμός του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας κ. Εκκλησία. Εκκλησία. Εκκλησία. Εκκλησία. Θανάση Παπαθανάση, που απουσίαζε λόγω κοινοβουλευτικών υποχρεώσεων.

Το Συνέδριο διαρθρώθηκε σε τέσσερις ενότητες: Α΄ Ιστορικά γεγονότα, Β΄ Θεολογικά ρεύματα, Γ΄ Η απόσχιση της Δυτικής από την Ανατολική Εκκλησία, Δ΄ Φιλοσοφικά και Θεολογικά γεγονότα στον 11ο αι.

Οι Εισηγητές και οι αντίστοιχες Εισηγήσεις τους με την σειρά που παρουσιάσθηκαν, ήταν οι εξής:

-Αναστάσιος Φιλιππίδης: Η πολιτική του Καρλομάγνου και των επιγόνων στην

αποδέσμευση από τον Αυτοκράτορα της Νέας Ρώμης.

-Κωνσταντίνος Χρήστου: Η διείσδυση των Σελτζούκων στην Μικρά Ασία μετά την μάχη του Ματζικέρτ.

-Γεώργιος Παναγόπουλος: Η πρόσληψη της Καρολίδειας κληρονομιάς από τους Σχολαστικούς.

-Βασίλειος Τσίγκος: Άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος: Σπουδαιότητα και επικαιρότητα της θεολογίας του.

-Στυλιανός Χαραλαμπίδης: Τα γεγονότα της ακοινωνησίας του 1009-1014 και τα αναθέματα μεταξύ Ανατολικής και Δυτικής Εκκλησίας.

-Χρήστος Τερέζης: Μιχαήλ Ψελλός. Η θεολογία και η φιλοσοφία σε μια από τις κορυφαίες συναντήσεις τους.

-πρωτοπρ. π. Θωμάς Βαμβίνης: Η καθιέρωση της εορτής των Τριών Ιεραρχών και η σημασία της.

Στο τέλος των εισηγήσεων χαιρετισμό απηύθυνε ο Σεβ. **Μητροπολίτης Θηβών, Λεβαδείας και Αυλίδος κ. Γεώργιος.**

Ο κ. Γεώργιος συνεχάρη τους εισηγητές για τα σημαντικά και ωφέλιμα που ακούστηκαν. Στα δεδομένα της σύγχρονης εποχής που είναι εποχή ωφελιμισμού και πληροφoρίας, η σχέση με το βιβλίο που απαιτείται για την παρακολούθηση τέτοιων συνεδρίων σημαίνει καλλιέργεια και βίωμα. Προέτρεψε τους παρόντες να φέρνουν σε επαφή τα νέα παιδιά με το βιβλίο και τις πηγές.

Τόνισε ότι με την επιστροφή στον 11 ο αιώνα βλέπουμε και αναγνωρίζουμε σημερινά βήματα και δεδομένα, αυτά που θέλουν περισσότερη προσοχή, αυτά που θέλουν περισσότερη προώθηση και αυτά που απαιτούν να στεκόμαστε μπροστά τους με σοβαρότητα. Τέλος ευχήθηκε στον Σεβασμιώτατο κ. Ιερόθεο για την αυριανή ονομαστική του εορτή να είναι πολύχρονος ώστε να κρατή το επίπεδο και το ύφος μέσα στην Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Χαιρετισμοί και Περιλήψεις των Εισηγήσεων

Χαιρετισμός του Οικουμενικού Πατριάρχου

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Κύριος Βαρθολομαίος στον χαιρετισμό του υπογράμμισε τη σημασία της μελέτης του 11ου αιώνα για την κατανόηση όχι μόνο της εκκλησιαστικής ιστορίας, αλλά και της μεταγενέστερης πορείας του χριστιανικού κόσμου. Αναφέρθηκε σε καθοριστικά γεγονότα της εποχής, όπως το Σχίσμα του 1054 και η μάχη του Ματζικέρτ, αλλά και στην πνευματική και θεολογική άνθηση που εκφράστηκε ιδιαιτέρως στο πρόσωπο του αγίου Συμεών του Νέου Θεολόγου.

Παράλληλα, εξήρε την πρωτοβουλία της Ιεράς Μητροπόλεως Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου και τη θεολογική προσφορά του Σεβασμιωτάτου, επισημαίνοντας τη συμβολή των συνεδρίων αυτών στη μελέτη και προβολή της ορθόδοξης θεολογικής παραδόσεως.

Μήνυμα του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος

Ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος στο μήνυμά του, τόνισε ότι η γνώση της ιστορικής και εκκλησιαστικής παραδόσεως είναι απαραίτητη για την κατανόηση των σημερινών προβλημάτων και προκλήσεων. Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στη θεολογική φυσιογνωμία του 11ου αιώνα, αντιπαραβάλλοντάς τη δυτική σχολαστική προσέγγιση με την εμπειρική θεολογία της Ορθόδοξης Εκκλησίας, όπως αυτή εκφράζεται χαρακτηριστικά στον άγιο Θεολόγο.

Υπογράμμισε επίσης τη διαχρονική αξία της ορθόδοξης πνευματικής εμπειρίας και συνεχάρη τον Σεβασμιώτατο και τους διοργανωτές για την πραγματοποίηση του ΙΒ΄ Θεολογικού Συνεδρίου και για τη συνεχή καλλιέργεια του θεολογικού λόγου.

Χαιρετισμοί επισήμων

Ο **Δήμαρχος Ναυπακτίας κ. Βασίλειος Γκίζας** εξέφρασε τη χαρά του για τη διοργάνωση του ΙΒ΄ Θεολογικού Συνεδρίου της Ιεράς Μητροπόλεως Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου, τονίζοντας τη σημασία του τόσο για την τοπική κοινωνία όσο και για την ευρύτερη θεολογική παρουσία της Ναυπακτίας. Με αφορμή τη θεματική

του Συνεδρίου, αναφέρθηκε στην μεγάλη σημασία που παίζει για την αλήθεια της Εκκλησίας ο αιώνας, αλλά και στην διαχρονική δύναμη της αλήθειας της Εκκλησίας, η οποία μέσα από τις μεγάλες ιστορικές δοκιμασίες, όπως το Σχίσμα, η Άλωση της Κωνσταντινουπόλεως και οι διωγμοί των πρώτων χριστιανικών αιώνων, όχι μόνο δεν καταπνίγεται, αλλά αναδεικνύεται καθαρότερη και καρποφορεί σε θεολογική παράδοση, αγιότητα και μαρτυρία.

Τέλος, συνεχάρη τον Σεβασμιώτατο για την πρωτοβουλία της διοργάνωσης και, με την ευκαιρία της ονομαστικής του εορτής, του ευχήθηκε χρόνια πολλά, υπογραμμίζοντας ότι η επιλογή από μέρους του να εορτάζει τα ονομαστήριά του, θεολογικά συνέδρια και όχι άλλες κοινωνικές εκδηλώσεις σημαίνει πολλά και είναι παρακαταθήκη για τον τόπο.

Ο Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδος κ. Χρήστος Παΐσιος και εκπρόσωπος του Περιφερειάρχη Δ.Ε. κ. Νεκταρίου Φαρμάκη, χαρακτήρισε το ΙΒ΄ Θεολογικό Συνέδριο θεσμό που έχει πλέον καταστή παράδοση, υπογραμμίζοντας ότι τα προηγούμενα συνέδρια δεν περιορίστηκαν σε μια τυπική διοργάνωση, αλλά παρήγαγαν ουσιαστικά αποτελέσματα και πολύτιμα συμπεράσματα για τις επόμενες γενιές.

Αναφέρθηκε ιδιαίτερα στη σημασία του 11ου αιώνα ως καθοριστικής περιόδου για τις εξελίξεις που οδήγησαν τόσο μεγάλες ιστορικές ανατροπές του Βυζαντίου όσο και στην ανάδειξη του μεγαλείου της Ορθόδοξης πίστης καίνιπισμού,. διαχρονική αντοχή των ελληνικών πληθυσμών της Ανατολής έως τη Μικρασιατική Καταστροφή. Τέλος, μετέφερε τον θερμό χαιρετισμό του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας κ. Νεκταρίου Φαρμάκη, εξήρε το έργο του Σεβασμιωτάτου και της Ιεράς Μητροπόλεως Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου που παράγει έργο οικουμενικό και είμαστε γνωστοί όχι μόνον στις ο πούρθόδοξες καίλα. έτη πολλά στον Σεβασμιώτατο.

Περίληψεις των Εισηγήσεων

Αναστάσιος Φιλιππίδης: Η πολιτική του Καρλομάγνου και των επιγόνων στην αποδέσμευση από τον Αυτοκράτορα της Νέας Ρώμης.

Η εισήγηση εστίασε σε τρία αντιπροσωπευτικά επεισόδια της απομάκρυνσης της Δύσης από τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία της Κωνσταντινούπολης:

1) την εποχή του Καρλομάγνου,

2) την επιστολή του Λουδοβίκου

3) και τον Βασίλειο Β΄. βασιλεία του Όθωνα Α΄ και την πρεσβεία του Λιουτπράνδου.

Ο Καρλομάγνος, με τη Σύνοδο της Φραγκφούρτης (794) η οποία καταδίκασε τους «Γραικούς» ως αιρετικούς και τη στέψη του (800) ως «αυτοκράτωρ» (αν και όχι «Ρωμαίων»), της Ε. ελληνικής και λατινικής κληρονομιάς. Η διάσπαση συνεχίζεται μέχρι σήμερα, και δεν επιτρέπει την οικοδόμηση της ενωμένης Ευρώπης πάνω στο πρότυπο του Καρλομάγνου – παρά τις αντίθετες απόψεις διακεκριμένων πολιτικών οι οποίες αναφέρθηκαν στους εορτασμούς των 120. Ετών από τον θάνατό του, το 2014.

Ο Λουδοβίκος Β΄, το 871, αυτοαποκλήθηκε «Αυτοκράτωρ Ρωμαίων» και ονόμασε τον Βασίλειο Β΄ απλώς «Αυτοκράτορα της Νέας Ρώμης». Ισχυρίστηκε ότι οι «Γραικοί» είχαν παύσει να είναι Ρωμαίοι και ότι οι Φράγκοι κατείχαν πλέον τα ηνία της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

Τέλος αναφέρθηκε στο διάσημο αντιρωμαϊκό υβρεολόγιο του Λιουτπράνδου, απεσταλμένου του Γερμανού βασιλιά Όθωνα Α΄(968), το οποίο αποκαλύπτει το βαθύτερο μίσος των Δυτικών της εποχής κατά των Ρωμαίων. Με την ανατολή του 11 ου αιώνα, οι δύο κόσμοι είχαν απομακρυνθή τόσο ώστε πλέον να είναι

ασύμβατοι πολιτικά, αλλά και πολιτιστικά.

Κωνσταντίνος Χρήστου: Η διείσδυση των Σελτζούκων στην Μικρά Ασία μετά την μάχη του Ματζικέρτ

Στις αρχές του 11 ου αιώνα το Βυζάντιο ήταν η ισχυρότερη δύναμη τόσο στην Ευρώπη, της Μεσογείου θαλάσσης περιλαμβανομένης, όσο και στην Πρόσω Ασία. Με την εγκληματική πολιτική των περισσότερων κυβερνήσεων από το 1028 και εξής, διαλύθηκε η αυστηρά οργανωμένη και συνεκτική διοίκηση, η οποία είχε διαμορφωθεί κατά την διάρκεια της Μεσοβυζαντινής Περιόδου.

Εκείνο που βεβαίως είχε τις τραγικές συνέπειες ήταν η παραμέληση του στρατού. Στο τέλος της περιόδου που εξετάζουμε ουσιαστικώς δεν υφίσταται πλέον βυζαντινός στρατός.

Η σημασία των γεγονότων τα οποία αδρομερώς αναφέρθηκαν στην παραπάνω εισήγηση είναι αυτονοήτως τεράστια. Το Βυζάντιο απώλεσε περί το 70% των εδαφών του και βέβαια την περιοχή εκείνη από την οποία αντλούνταν το μεγαλύτερο μέρος των φόρων και στρατολογούνταν οι περισσότεροι και οι καλύτεροι στρατιώτες, την Μ. Ασία. Κατά τα επόμενα χρόνια ο Αλέξιος Κομνηνός θα αποδυθή σε μία αγωνιώδη προσπάθεια αναδιοργάνωσης και θα καταφέρει

πολλά, αλλά όχι αρκετά.

Ο αντίκτυπος υπήρξε σημαντικός και στο εξωτερικό. Το Βυζάντιο ήταν κατά την προηγούμενη περίοδο η ισχυρότερη δύναμη του χριστιανικού κόσμου. Μετά το 1071 βέβαια, το Βυζάντιο καθίσταται ένα κράτος που ζητά βοήθεια για να επιβιώσει. Επομένως, για την αντίληψη των δυτικών, η πρωτοκαθεδρία ανήκει πλέον στους ίδιους. Κατόπιν όλων αυτών, θα συμφωνούσαμε με τον Διονύσιο Ζακυνθινό, ο οποίος θέτει ως τέλος της Μεσοβυζαντινής Περιόδου το έτος 1071 και όχι το 1204, όπως κάνουν οι περισσότεροι. Διότι πράγματι τότε απωλέσθηκε η εγγόσμια οικουμενικότητα της αυτοκρατορίας.

Γεώργιος Παναγόπουλος: Η πρόσληψη της Καρολίδειας κληρονομιάς από τους Σχολαστικούς

Η εισήγηση αρθρώθηκε σε δύο μέρη. Στο πρώτο παρουσιάστηκαν κριτικά τρεις παράμετροι των Libri Carolini που ορίζουν το αποτύπωμα των «ταυτοτικών» για την φραγκική θεολογία αυτών ντοκουμέντων: Εικονομαχικό στίγμα, Filioque και ανθελληνισμός. Στο δεύτερο παρουσιάστηκε με βάση την παραδειγματική περίπτωση του Ανσέλμου Καντερβουρίας η πρόσληψη της καρολίγγειας «ιδεολογίας» – θεολογίας και η μεταστοιχείωσή της υπό το πρίσμα της αναδυόμενης περί τα τέλη του 11 ου αιώνα ορθολογικής θεολογήσεως. του Σχολαστικισμού.

Βασίλειος Τσίγκος: Άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος: Σπουδαιότητα και επικαιρότητα της θεολογίας του

Τον 10^ο και 11^ο αιώνα δεσπόζει η εξέχουσα θεολογική φυσιογνωμία του αγίου Συμεών του Νέου Θεολόγου ενός αυθεντικού εκπροσώπου μιάς πραγματικά κρίσιμης ιστορικής περιόδου με αξιοσημείωτη στομίου των ακμήων. Βυζάντιο. Έζησε ένα σχεδόν αιώνα μετά το τέλος της Εικονομαχίας και πριν το Σχίσμα. Τα δύο αυτά γεγονότα σε συνδυασμό με ποικίλες ζυμώσεις και αλλαγές, καθιστούν ιδιαιτέρως σημαντικές, άκρως ενδιαφέρουσες και εξόχως επίκαιρες τις θεολογικές του θέσεις. Αυτές προκάλεσαν έντονες αντιδράσεις, με αποτέλεσμα να υιοθετηθή, επί μακρόν, μία επιφυλακτική και διστακτική στάση απέναντί του. Η εξήγηση αυτής της στάσεως για τα έργα και τη θεολογία του οφείλεται σε τρεις κυρίως λόγους.

Στην περίπτωση του ιερού πατρός πρόκειται για πραγματική πνευματική σύγκρουση, δύο διαφορετικών παραδόσεων, δύο τρόπων θεολογίας και ερμηνείας της εν Χριστώ διά Πνεύματος Αγίου ζωής. Η θεολογία του δεν είναι μία ακόμη ανθρωπολογία, αλλά η φανέρωση μιάς συγκεκριμένης και αληθινής ανθρωπογονίας. Στη σημερινή πραγματικότητα ο άνθρωπος, ως ενοποιημένη ψυχοσωματική οντότητα, ενότητα και ολότητα με τη μεγαλειώδη προοπτική της θεώσεως, έχει ανάγκη της θεολογίας του αγίου Συμεών για την, εν Ανματιός ζωής του εκκλησιαστικού σώματος, σχέση με τον Θεό, τη μετοχή στις άκτιστες ενέργειές Του και την κοινωνία των εσχάτων ήδη από την παρούσα ζωή.

Στυλιανός Χαραλαμπίδης: Τα γεγονότα της ακοινωνησίας του 1009-1014 και τα αναθέματα μεταξύ Ανατολικής και Δυτικής Εκκλησίας

Η σχέση μεταξύ Ανατολικής και Δυτικής Εκκλησίας στις απαρχές της δεύτερης χιλιετίας συνιστά μία σύνθετη ιστορική πραγματικότητα, στην οποία συμπλέκονται θεολογικοί, εκκλησιολογικοί, κανονικοί, λειτουργικοί και πολιτικοί παράγοντες. Η νεώτερη έρευνα έχει αναδείξει ότι το σχίσμα δεν μπορεί να περιοριστεί στα γεγονότα του 1054, αλλά πρέπει να κατανοηθεί ως διαδικασία «μακράς διάρκειας».

Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη σημασία αποκτούν τα γεγονότα του 1009 και 1014. Η αφαίρεση του ονόματος του Πάπα από τα δίπτυχα της Κωνσταντινούπολης αποτελεί ένδειξη διατάραξης της εκκλησιαστικής κοινωνίας, ενσημιά η επί. εισαγωγή του Filioque στη ρωμαϊκή λειτουργική πράξη το 1014 προσέδωσε στη θεολογική διαφορά λειτουργική και εκκλησιολογική διάσταση.

Η κρίση του 1054 και η ανταλλαγή αναθεματισμών μεταξύ των παπικών λεγάτων και του Πατριάρχη Μιχαήλ Κηρουλαρίου αποτέλεσαν σημαντική κλιμάκωση της ήδη υφιστάμενης έντασης, χωρίς, ωστόσο, να συνεπάγονται ορισμός αυτο. της εκκλησιαστικής κοινωνίας. Η παγίωση της διάστασης συνδέεται καθοριστικά με

τις μεταγενέστερες εξελίξεις και ιδίως με τη Δ΄ Σταυροφορία και την άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1204, οι οποίες μετέτρεψαν την εκκλησιαστική αποξένωση σε βαθιά ιστορική αντιπαλότητα.

Η αμοιβαία άρση των αναθεμάτων το 1965 εγκαινίασε μία νέα περίοδο στις σχέσεις των δύο Εκκλησιών, χωρίς να σημαίνει την αποκατάσταση της κοινωνίας. Η μελέτη των γεγονότων καταδεικνύει τη σημασία της κριτικής διαχείρισης της ιστορικής μνήμης, της διάκρισης θεολογικών διαφορών και ιστορικών στερεοτύπων και της διατήρησης του θεολογικού διαλόγου ως ουσιώδους προϋπόθεση για την υπέρβαση της εκκλησιαστικής αποξένωσης και την αναζήτηση της ενότητας.

Χρήστος Τερέζης: Μιχαήλ Ψελλός. Η θεολογία και η φιλοσοφία σε μια από τις κορυφαίες συναντήσεις τους

Ο Μιχαήλ Ψελλός υπήρξε μια πολυσχιδής προσωπικότητα, η οποία ησχολήθη με την Θεολογία, την φιλοσοφία και την επιστήμη, τις οποίες συνέθεσε με εξαιρετον τρόπο. Θεωρούσε ως κορυφαία πνευματική και θεολογική προσωπικότητα τον Πλάτωνα, ενώ υποστήριζε ότι ο Ελληνισμός προετοίμασε τον Χριστιανισμό. Επιχείρησε έτσι να θέσει την φιλοσοφία στην προοπτική της ενισχύσεως της πίστης.

πρωτοπρ. π. Θωμάς Βαμβίνης: Η καθιέρωση της εορτής των Τριών Ιεραρχών και η σημασία της.

Στην εισήγηση έγινε κατ' αρχήν αναφορά στο Συναξάριο της εορτής, το οποίο αναφέρει ότι αιτία της λύσης καθιερώσεώς της, μετά από εμφάνιση των Τριών Ιεραρχών στον Επίσκοπο Ιωτάντων «των ελλογίμων και εναρέτων ανδρών» της Κωνσταντινούπολης, επί βασιλείας Αλεξίου Α΄ του Κομνηνού, σχετικά με το ποιος από τους Τρεις Ιεράρχες υπερέχει σε αξία.

Στην συνέχεια αναφέρθηκε στην καθιέρωση της εορτής μέσα στο πλαίσιο των θεολογικών και φιλοσοφικών ζυμώσεων του κρίσιμου 11 ου μ.Χ. αιώνας, για την σημασία που είχε εκείνη την εποχή, αλλά και για το πως η ιστορική πείρα των συνθηκών της εποχής εκείνης μπορεί να μας κάνει σοφότερους στην αντιμετώπιση σύγχρονων εκκλησιαστικών και θεολογικών.

Ο άγιος Ιωάννης Επίσκοπος Ευχαίτων, ο Μαυρόποδας, που καθιέρωσε την εορτή, ήθελε να φέρη στο προσκήνιο και στα ενδότερα της ζωής της Εκκλησίας της Εκκλησίας της εορτής. την εορτή. Ιεραρχών. Ήθελε να φέρη στον 11ο αιώνα την υγιαίνουσα θεολογία του 4ου αιώνα, μέσα από τα κείμενα των Τριών Ιεραρχών.

Η εισήγηση κατέληξε με την επισήμανση ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν τον 11 ο αιώνα, (η εκκοσμίκευση της θεολογίας, η σύγχυση φιλοσοφίας και θεολογίας, ανθρώπινης και εν Πνεύματι Αγίω προβλήματα), είναι εποχής μας. Και η απάντηση παραμένει η ίδια: επιστροφή στη ζωή και στη διδασκαλία των Αγίων Πατέρων.

Το επιστημονικό αυτό Θεολογικό Συνέδριο κατέδειξε την μεγάλη σημασία του 11 ου αιώνα για την ενωμένη μέχρι τότε Χριστιανική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, επειδή τότε έγιναν χωρισμοί από πολιτικής, θεολογικής και εκκλησιαστικής πλευράς και πλευράς. τα γευόμαστε σήμερα. Αυτό πρέπει να το γνωρίζουμε για να διατηρούμε την ταυτότητά μας και να βρίσκουμε τρόπους για να επικοινωνούμε με τους άλλους λαούς της Ευρώπης, χωρίς να χάνουμε τα ταυτοτικά στοιχεία μας.

[Για περισσότερες φωτογραφίες πατήστε εδώ](#)